

- A megoldásként kínáló önellőbb védőnői gazdálkodást
- a területi kötöttség lazításával és/vagy
- szélesebb, családgondozói kompetencia mellett képzelik el az orvosok.
- Mindkét csoport kezdeményez változásokat, melyek azonban szervezetenként ellenkező irányúak:
- a védőnők a minél önellőbb működést és elkülönült, saját munkahelyet,
- az orvosok a védőnők és tevékenységük szorosabb praxishoz kötését óhajtják.
- A törvényi akadályokba ütköző teljesebb védőnői kompetencia és szakmai függetlenség könnyebben megoldódna,
- ha az egyre jobb hatásköri listákat és elhatárolásokat konszenzuson alapuló, pontosan megfogalmazott és gyakorlatias szakmai irányelvek is segítenék.

Végül kifejezzük reményünket, hogy a mindkét szakma és egyéb érintett szakember által végzett jószándékú munkálkodás segít a döntéshozóknak visszaállítani a közösen végzett megelőző-gondozó tevékenység egységét és javítani színvonalát, eredményeit.

ÖSSZEFOGLALÁS

A szabad orvosválasztással szétvált a házi gyermekorvosi/háziorvosi praxisok és a védőnői körzetek gondozottainak köre, amivel az addig összehangolt anya-, csecsemő- és gyermekvédelem fontos alapfeltétele sérült meg. Emellett a szélesedő védőnői hatáskör nem csökkentette az orvosok korlátlan ellátói, köztük gondozási felelősségét.

Vizsgálatunk célja az volt, hogy választ keressünk alábbi kérdéseinkre:

1. Az adottságok és a hatályos jogszabályokban megfogalmazott feladat-leírások folytán kialakult napi gyakorlat képes-e biztosítani az összehangolt, megfelelő színvonalú csecsemő- és gyermekellátást,

2. az ellátók ésszerű működés során és hatékonyan tudják-e betölteni abban hivatásukat?

Vizsgálatainkat Csongrád megye gyermekellátó orvosai és védőnői körében végeztük anonim kérdőíves felmérés alapján: 100 gyermek alapellátással foglalkozó orvos (64 házi gyermekorvos és 36 vegyes praxist ellátó háziorvos) és 128 védőnő töltötte ki adatlapjainkat.

Eredményeinket összefoglalva az alábbi következtetésekre jutottunk:

- A védőnői és orvosi ellátotti kör szétválása az előző

együttműködés esélyeit rontja, nem jelentéktelen extra teherrel jár, az akadozó információ-áramlás pedig gyengítheti az ellátás színvonalát.

- Nem zárható ki, hogy a nehezebb kommunikáció nehézséget okoz a területen kívüli csecsemők és kisgyermekellátásban, gondozásban.
- Az önellőbb védőnői gazdálkodást a területi kötöttség lazításával és
- szélesebb, családgondozói kompetencia mellett képzelik el az orvosok.
- A védőnők a minél önellőbb működést és elkülönült, saját munkahelyet,
- az orvosok a védőnők és tevékenységük szorosabb praxishoz kötését javasolják.
- A védőnői kompetencia és szakmai függetlenség problémái könnyebben megoldódnának konszenzuson alapuló és gyakorlatias szakmai irányelvek segítségével.

A szerzők bíznak abban, hogy a két szakma által végzett szakmapolitikai és tudományos munka segít abban a jogszabályalkotásban, mely visszaállíthatja a közösen végzett megelőző-gondozó tevékenység egységét és javítja színvonalát, eredményeit.

IRODALOM

1. Aszmann Anna: Hozzászólás a gyermekorvos-védőnő kérdéshez. *Hírívő*, VII/2, 9. 2002. – 2. Aszmann Anna: Az orvos és a védőnő közötti feladat és felelősség (kompetencia) megosztás, 2002. november. Nem közölt vitaanyag. – 3. Csordás Ágnes: A védőnő szemével – a MAVE elnökének reflexiója. *Hírívő*, VII/4. 9,18, 2002. – 4. Gábor Katalin: A családorvosi team lehetséges tagjai és segítői. *Védőnők. „A családorvoslás sajátos kérdései”-ben. Egyetemi jegyzet, szerk. Hajnal F., SZOTE kiadvány, 1997.* – 5. Hajnalné Szabó Julianna, Hajnal F.: A közösségi ápolás kérdései, problémái a védőnő szemzögéből. *Medicus Universalis*, XXXIII/1. 33-38. 2000. – 6. Kádár F.: Kinek jó ez? Központi Védőnői Tanácsadó. *Hírívő*, VII/2. 2-3, 2002. – 7. Kálmán M.: A gyermekorvos és a védőnő együttműködése. *Hírívő*, VII/1. 10-13, 2002. – 8. Odor Andrea: Gondolatok a védőnői munkáról, feladatokról, a családorvos és a védőnő kapcsolatáról, a felelősség megosztásáról. *Családorvosi Fórum*, 2000. szeptember, 47-51. 2000. – 9. 5/1995. (II.8.) NM rendelet a körzeti védőnői szolgálatról. – 10. 4/2000. (II.25.) EüM rendelet a háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi tevékenységről. – 11. CLIV/1997. Törvény az Egészségügyről 130. § (1). – 12. CLIV/1997. Törvény az Egészségügyről 130. § (4).

Levelezési cím: Prof. Dr. Hajnal Ferenc – SZTE Családorvosi Intézet és Rendelő – 6720. Szeged, Korányi fasor 9.